

Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychiatrycznie Chorych w Bolesławcu

ul. Aleja Tysiąclecia 30, 59-700 Bolesławiec
 tel. 075 738 03 17, fax. 075 738 03 01
 e-mail: boleslawiec@pro.onet.pl
 http://www.szpitalpsychiatryczny.pl
 NIP: 612-15-42-513, REGON 00029419

RZECZNIK PRAW PACJENTA

WPLYNEŁO

2012-06-19
 .....
 (datownik)

Znak RzPP- 855/2012

Bolesławiec, dnia 11 czerwca 2012r.

Pani B. Błotnicka - do ewent. do spraw

ZASTĘPCA
 RZECZNIKA PRAW PACJENTA

BIURO RZECZNIKA PRAW PACJENTA

Wpłynęło: 18 CZE. 2012
 .....
 data

Znak: RzPP 9468

Barbara Jakubczak-Rak

Pani Krystyna Barbara Kozłowska
 Rzecznik Praw Pacjenta
 Al. Zjednoczenia 25
 01-829 Warszawa

W związku ze stwierdzeniem nieprawidłowości w wyniku przeprowadzonej kontroli informuję, co następuje:

I. Izba Przyjęć

- Nie zgadzam się ze stwierdzeniem, że w Izbie Przyjęć nie była prowadzona Księga Odmów. Problem polegał jedynie na braku możliwości wydrukowania z systemu elektronicznego (Eskulap) Karty Odmowy. Po naszej interwencji została usunięta usterka programisty.
- W odniesieniu do zdezaktualizowanych informacji znajdujących się na tablicy ogłoszeń, informuję, że wyżej wymieniona informacja dotyczyła tylko nieaktualnego adresu Biura Rzecznika Praw Pacjenta (zmiana nastąpiła w trakcie roku), który do niedawna jeszcze występował. Wszystkie pozostałe informacje znajdujące się na tablicy ogłoszeń były aktualne.

II. Oddział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży

1. Nie zgadzam się, że w Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci i Młodzieży jest ograniczony kontakt pacjentów z osobami bliskimi. Dotychczas obowiązujący zapis w Regulaminie dla odwiedzających, a dotyczący zakazu odwiedzania pacjentów dla osób poniżej 14 roku życia był stosowany jedynie w wyjątkowych sytuacjach. Zapis ten znalazł się z uwagi na dobro małych pacjentów i w trosce o ewentualne traumatyczne przeżycia, które mogłyby towarzyszyć odwiedzającym dzieciom. Każdorazową zgodę na odwiedziny wyraża lekarz psychiatra uwzględniając stan zdrowia pacjenta jak i również ewentualne konsekwencje dla zdrowia odwiedzających (w tym małoletnich dzieci). Nadmieniam, że nie było przypadku, kiedy lekarz prowadzący (psychiatra) odmówił prawa do odwiedzin osób bliskich, jeżeli nie było przeciwwskazań medycznych.
2. Oddział Dzieci i Młodzieży jest oddziałem nowoutworzonym, powstał 1 lipca 2009r.. Z chwilą utworzenia został wyposażony kompletnie w niezbędny sprzęt. Nie zgadzam się, że brakuje w salach pacjentów stolików i krzeseł, jak również, że stan techniczny sprzętów jest zły (zużyta pościel, zniszczone materace). W salach pacjentów nie ma potrzeby „zagracania” stolikami i krzesłami. Zarówno nowe stoliki i krzeselka znajdują się w otwartej przestrzeni oddziału, gdzie z założenia powinni przebywać leczeni pacjenci. Tam też prowadzona jest terapia. Sale pacjentów służą przede wszystkim do

- noclegów i wypoczynku. Część szafek przyłóżkowych została w trakcie użytkowania oddziału zniszczona, mimo krótkiego czasu funkcjonowania oddziału. Szpital podjął zabiegi zmierzające do uzupełnienia brakującego sprzętu. W chwili obecnej przy wszystkich łózkach znajdują się szafki, co nie gwarantuje, iż za dwa miesiące „w wyniku nadmiernej eksploatacji lub nieprawidłowego użytkowania” w/w sprzęt będzie musiał być wymieniony z powodu zużycia. Nadmieniam tylko, że oddział wielokrotnie był zniszczony i zdewastowany, co zmuszało nas do przeprowadzenia kolejnego remontu i ponownego zakupu sprzętu i wyposażenia. Pragnę tylko zauważyć, że finansowanie oddziałów psychiatrycznych dzieci i młodzieży nie uwzględnia takiego tempa zużycia materiałów. Finansowanie jest nieadekwatne do ponoszonych kosztów.
3. Nie zgadzam się ze stwierdzeniem, że w oddziale panują nieodpowiednie warunki sanitarne w łazienkach i toaletach. Oddział został oddany do użytku po gruntownej modernizacji w połowie 2011r.. Występowanie zawilgoceń na ścianach wynika z intensywności użytkowania, jak również występowania w konsekwencji śladów zagrzybienia, w wyniku występowania różnic temperatur pomiędzy pomieszczeniem a otoczeniem zewnętrznym. Otwarcie okien po użytkowaniu łazienki powoduje przyspieszony proces osadzania pary wodnej na ścianach. Proces ten występuje zawsze w trakcie eksploatacji i jest naturalnym etapem użytkowania tego typu pomieszczeń. Jedynym sposobem na usunięcie zacieków jest sukcesywne malowanie. W planach inwestycyjnych zaplanowano odmalowanie wyżej wymienionych pomieszczeń na miesiące wrzesień-październik br., oczywiście w miarę posiadanych środków finansowych. Nadmienię tylko, że zarówno oddział jak i pozostałe pomieszczenia szpitala są pod stałą kontrolą stacji sanitarno epidemiologicznej. Szpital dysponuje na tę okoliczność stosownymi protokołami, w których brak jest zastrzeżeń, co do stanu sanitarnego.
  4. Sale chorych przeznaczone są do wypoczynku nocnego, a w razie potrzeby dziennego. Każdorazowo w trakcie stwierdzenia konieczności skorzystania z sali przez małoletniego pacjenta, pomieszczenie takie jest udostępniane. Nie zgadzam się ze stwierdzeniem, że pacjenci kładą się na parapetach, podłodze w Sali pobytu dziennego, personel nie stwierdził takich przypadków. Informacje uzyskane przez kontrolujących od pacjentów wynikają z nadmiernej wyobraźni dzieci. Zamykanie sal wynika jedynie z zachowania maksymalnego bezpieczeństwa i pełnej kontroli chorych dzieci, które w ciągu dnia mają zajęcia szkolne jak i terapeutyczne.
  5. Zapis w Regulaminie Wewnętrznym Oddziału dotyczy odpowiedzialności materialnej za zniszczone mienie został zweryfikowany i poprawiony zgodnie z sugestią zespołu kontrolującego. Zapis ten pojawił się w późniejszym czasie z uwagi na nagminne dewastowanie pomieszczeń przez niektórych pacjentów. Zmobilizowało to zarówno rodziców (opiekunów prawnych), jak i małoletnich pacjentów do zwracania uwagi na należyte zachowanie i dbałość o udostępniony sprzęt. Zastosowanie takiego rozwiązania w znacznym stopniu ograniczyło dewastację, czyli przyniosło pożądany efekt wychowawczy.
  6. W odniesieniu do stwierdzonych nieprawidłowości w wybranych historiach choroby informuję, że nie zgadzam się ze stwierdzeniem, iż brak jest w dokumentacji medycznej wpisów uzasadniających zastosowanie przymusu

bezpośredniego. Wskazane rozporządzenie (§12 ust. 1) nie nakłada na lekarza obowiązku bardzo szerokiego odnotowania przyczyn zastosowania przymusu bezpośredniego. W mojej ocenie wpis „agresja czynna” jest wystarczającą okolicznością jak również informacją dla pozostałych lekarzy, który uzasadnia zastosowanie przymusu. Zarówno lekarz jak i pozostały personel medyczny, który ma wgląd w dokumentację medyczną są wykształconymi specjalistami i doskonale rozumieją cały proces postępowania wobec chorego w przypadku wystąpienia stanów nadpobudliwości lub agresji. Nie mniej jednak personel został zobligowany do bardziej szczegółowego opisu stanu pacjenta.

7. Każdorazowo przy zastosowaniu przymusu bezpośredniego pacjenci byli i są uprzedzani o możliwości zastosowania przymusu. Nie mniej jednak, w niektórych dokumentach w wyniku niedopatrzenia personelu zabrakło takiego wpisu. Personel ponownie został zobligowany do bezwzględnego stosowania tego przepisu (Zarządzenie nr 32/2012 Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychiczenie Chorych w Bolesławcu z dnia 01 czerwca 2012r.).

III. Oddział Psychiatryczny 4b:

1. Nie zgadzam się ze stwierdzeniem, że w oddziale panują nieodpowiednie warunki sanitarne w łazienkach i toaletach. Oddział został oddany do użytku po gruntownej modernizacji w 2011r.. Występowanie zawilgoceń na ścianach wynika z intensywności użytkowania, jak również występowania w konsekwencji śladów zagrzybienia, w wyniku występowania różnic temperatur pomiędzy pomieszczeniem a otoczeniem zewnętrznym. Otwarcie okien po użytkowaniu łazienki powoduje przyspieszony proces osadzania pary wodnej na ścianach. Proces ten występuje zawsze w trakcie eksploatacji i jest naturalnym etapem użytkowania tego typu pomieszczeń. Jedynym sposobem na usunięcie zacieków jest sukcesywne malowanie. W planach inwestycyjnych przewidziano odmalowanie wyżej wymienionych pomieszczeń na miesiące wrzesień-październik br., oczywiście w miarę posiadanych środków finansowych. Nadmieniam tylko, że zarówno oddział jak i pozostałe pomieszczenia szpitala są pod stałą kontrolą stacji sanitarno epidemiologicznej. Szpital dysponuje na tę okoliczność stosownymi protokołami, w których brak jest zastrzeżeń, co do stanu sanitarnego.
2. Oddział jest po kompleksowej modernizacji w ramach projektu inwestycyjnego: „Dostosowanie obiektów Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznego w Bolesławcu do warunków jakimi powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu opieki zdrowotnej” zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011r. (Dz. U. 31, poz. 158). Projekt został zakończony w grudniu 2011r., zatwierdzony i odebrany przez odpowiednie służby.
Rozporządzenie według, którego prowadzona była modernizacja, nie wymaga bezwzględnego wydzielania sali obserwacyjnej, natomiast mówi o tym, iż powinny być wydzielone odcinki obserwacyjno- diagnostyczne lub pokoje obserwacyjne. Wymóg rozporządzenia jest spełniony, gdyż w oddziale funkcjonuje pokój obserwacyjny. W chwili obecnej nie ma możliwości kolejnej modernizacji, przebudowy i wydzielania jeszcze dodatkowego pomieszczenia.

3. Nie zgadzam się, że występuje ograniczony kontakt telefoniczny. Pacjenci mają możliwość kontaktowania się z osobami bliskimi, jedynie nadzór personelu występuje w przypadku zagrożenia życia lub zdrowia pacjenta i jego otoczenia.
4. Pracownie terapii, w ocenie terapeutów zajęciowych, są wystarczająco wyposażone w materiały plastyczne jak i inne materiały niezbędne do przeprowadzania zajęć, natomiast czasami wyobrażenia pacjentów wynikające ze stanu chorobowego znacznie odbiegają od rzeczywistości.

IV. Sekcja Statystyki, Rozliczeń i Dokumentacji Medycznej:

W odniesieniu do stwierdzenia o nieterminowym zawiadomieniu Sądu Rodzinnego, informuję, iż był to jedyny incydentalny przypadek przeoczenia przez pracownika obowiązku natychmiastowego zawiadomienia Sądu. Wobec pracownika zastosowano procedurę kodeksową.

W zakresie przedstawionych przez zespół kontrolujący zaleceń, informuję o podjętych działaniach naprawczych:

1. Pacjenci przebywający w oddziałach mają możliwość korzystania z telefonu bezprzewodowego, który jest udostępniany przez personel z możliwością przeprowadzenia rozmowy telefonicznej w wybranym miejscu w oddziale. Nadmieniamy, iż pacjenci przebywający na leczeniu w większości posiadają telefony komórkowe. Tylko w nielicznych przypadkach proszą personel o możliwość skorzystania z telefonu mieszczącego się w oddziale.
2. Umożliwiano osobom bliskim odwiedziny na terenie oddziału bez uwzględnienia przedziałów wiekowych. W tym celu dokonano zmiany w Zarządzeniu nr 48/2009 Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu z dnia 06.07.2009r. w sprawie Regulaminu dla odwiedzających.
3. Pacjenci mogą korzystać z sal chorych przez całą dobę z wyłączeniem czasu przeznaczanego na wykonanie czynności porządkowych i wietrzenie sal.
4. Doposażono Oddział w niezbędny sprzęt meblowy: szafki przyłóżkowe. Łóżka znajdujące się w Oddziale Psychiatrycznym dla Dzieci i Młodzieży będą sukcesywnie odnawiane.
5. Oddziały Psychiatryczne na bieżąco są zaopatrywane w materiały plastyczne i inne niezbędne do prowadzenia terapii zajęciowej.
6. Informujemy, iż w Szpitalu obowiązuje instrukcja Systemu Zarządzania Jakością KIS 12 „Program Higieny”, w której określono zasady postępowania w celu zapewnienia utrzymania czystości w pomieszczeniach sanitarno- higienicznych szpitala oraz ograniczenia ujemnego wpływu środowiska szpitalnego na zdrowie pacjentów i pracowników. Dodatkowo w związku z wnioskami pokontrolnymi przeprowadzono przypominające szkolenie dla personelu oddziałów w dniu 29.05.2012r. na temat „Dekontaminacji sprzętu i powierzchni szpitalnych”.
7. Oddziały szpitalne zostały objęte projektem „Dostosowanie obiektów Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznego w Bolesławcu do warunków, jakimi powinny odpowiadać pod względem fachowym i sanitarnym pomieszczenia i urządzenia zakładu

opieki zdrowotnej”, który został zakończony w 2011r., wszystkie pomieszczenia zostały skontrolowane przez Państwową Powiatową Stację Sanitarno- Epidemiologiczną w Bolesławcu i odpowiadają wymaganiom obowiązującego Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 lutego 2011r..

8. Zarządzeniami Dyrektora Szpitala zobowiązano ordynatorów/ kierowników komórek organizacyjnych do przeszkolenia pracowników z zakresu praw pacjenta oraz zadań i kompetencji Rzecznika Praw Pacjenta wynikających z Ustawy o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta, Ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz prowadzenia dokumentacji medycznej i sposobu jej przetwarzania, dokumentowania środków przymusu bezpośredniego.
9. Zostało wydane polecenie o usunięciu z tablic informacyjnych, znajdujących się w komórkach działalności podstawowej Szpitala, wszelkich nieaktualnych, niepodpisanych i niedatowanych ogłoszeń i komunikatów.
10. W szpitalu obowiązuje zakaz palenia zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Dodatkowo zgodnie z zaleceniami pokontrolnymi oznakowano wszystkie oddziały Szpitalne w tabliczki z zakazem palenia.
11. Zgodnie z zaleceniami zmieniono zapis w Regulaminie Oddziału Psychiatrycznego dla Dzieci i Młodzieży określający odpowiedzialność materialną za zniszczone mienie oddziału.

Reasumując, nie zgadzam się ze stwierdzeniem, że:

1. W Szpitalu łamane są prawa pacjenta w postaci nieodpowiednich warunków określonych odrębnymi przepisami. Wszystkie pomieszczenia Szpitala są po kompleksowej modernizacji zakończonej w grudniu 2011r.. Pomieszczenia dostosowane są do warunków rozporządzenia, na co posiadamy protokoły odpowiednich służb.
2. Nie zgadzam się, że łamane są prawa pacjenta ograniczające kontaktowanie się z osobami bliskim. Wszystkie przypadki zostały szczegółowo wyjaśnione, a ewentualne ograniczenia wynikają z troski o bezpieczeństwo tychże pacjentów, jak i ich bliskich a czasami także na życzenie samych pacjentów.
3. Nie zgadzam się, że łamane są prawa pacjenta w zakresie poszanowania intymności i godności, a w szczególności w czasie udzielania mu świadczeń zdrowotnych. Personel szpitala jest szczególnie wyczulony na przestrzeganie tej sfery życia pacjenta, zatem nie ma podstaw do stwierdzenia, że łamane są w tym zakresie prawa pacjenta.

W załączeniu:

- załącznik nr 1 – sprawozdanie z kontroli za rok 2010 przeprowadzonej przez Sąd Rodzinny w Bolesławcu z dnia 21.01.2011r.
- załącznik nr 2 - sprawozdanie z kontroli za rok 2011 przeprowadzonej przez Sąd Rodzinny w Bolesławcu z dnia 02.02.2012r.
- załącznik nr 3 – protokół kontroli z Państwowej Powiatowej Inspekcji Sanitarnej z dnia 01.06.2011r.
- załącznik nr 4 – Zarządzenie nr 9/2011 Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu z dnia 26.01.2011r.
- załącznik nr 5 - Zarządzenie nr 24/2012 Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu z dnia 07.05.2012r.

Wojewódzki Szpital dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu

ul. Aleja Tysiąclecia 30, 59-700 Bolesławiec
tel. 075 738 03 17, fax. 075 738 03 01
e-mail: boleslawiec@pro.onet.pl
<http://www.szpitalpsychiatryczny.pl>
NIP:612-15-42-513 REGON 000294190

- załącznik nr 6 - Zarządzenie nr 32/2012 Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu z dnia 01.06.2012r.
- załącznik nr 7 – informacja dla pracowników dotycząca ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych z dnia 10.11.2010r.
- załącznik nr 8 – protokół odbioru nr:71/2010/k z dnia 30.09.11r.
- załącznik nr 9 - Decyzja nr 464/12 z Wojewódzkiej Inspekcji Sanitarnej we Wrocławiu z dnia 06.04.12r.
- załącznik nr 10- protokół kontroli z Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Bolesławcu z dnia 17.04.2012r.
- załącznik nr 11 - Zarządzenie nr 9/2012 Dyrektora Wojewódzkiego Szpitala dla Nerwowo i Psychicznie Chorych w Bolesławcu z dnia 24.01.2012r.

Z poważaniem

DYREKTOR
Wojewódzkiego Szpitala
dla Nerwowo i Psychicznie Chorych
w Bolesławcu
Janina Kulacka